

Stelsels en soorten plannen

Hoe worden aanvullende pensioenen opgebouwd?

Omdat mensen steeds mobieler zijn tijdens hun loopbaan hebben ze gemengde loopbanen en bouwen ze door de jaren vaak aanvullend pensioen op tijdens verschillende jobs. Zelfs in verschillende stelsels en in verschillende soorten plannen.

85% van de aangeslotenen bouwde enkel aanvullend pensioen op als werknemer

Zowel werknemers als zelfstandigen kunnen aanvullend pensioen opbouwen. Iemand die als werknemer én als zelfstandige werkt(e) kan een aanvullend pensioen opbouwen (hebben opgebouwd) in beide stelsels.

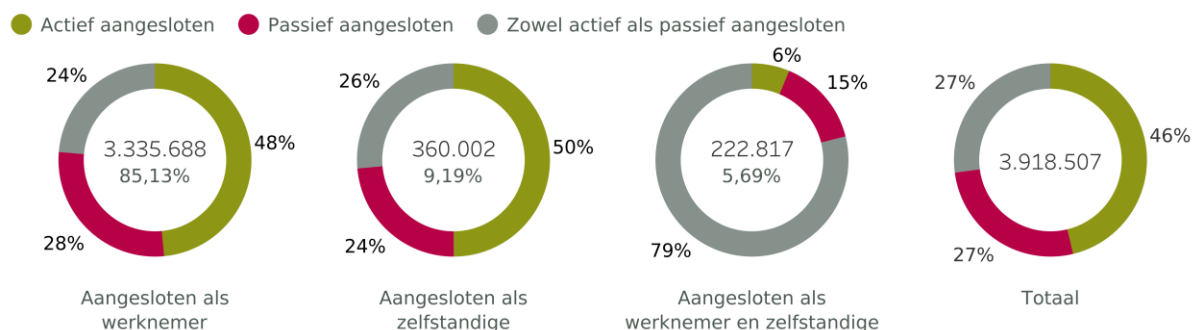
3.335.688 aangeslotenen (85%) hebben verworven reserves opgebouwd in het stelsel van de werknemers. Iets minder dan 10% van alle aangeslotenen heeft enkel verworven reserves opgebouwd in het stelsel van de zelfstandigen. Ruim 5% van alle aangeslotenen bouwde aanvullend pensioen op als werknemer én als zelfstandige.

Van de mensen met een aanvullend pensioen opgebouwd in één stelsel heeft ongeveer de helft 'slapende' rechten, al dan niet in combinatie met actieve rechten. Bij de (zuivere) werknemers is dat aandeel 52% en bouwt 48% dus enkel aanvullend pensioen op in hun huidige job (actief aangesloten) en niet in een eerdere job. Bij de (zuivere) zelfstandigen is het aandeel met 'slapende' rechten 50% en bouwt 50% dus enkel extra pensioen op in hun huidige zelfstandige activiteit.

Dat ligt anders bij de mensen met een aanvullende pensioenopbouw in beide stelsels. Hier combineert 79% van de aangeslotenen 'actieve' rechten met oude rechten opgebouwd tijdens een (of meer) eerdere job(s). Slechts 6% van de aangeslotenen in deze categorie is enkel 'actief' aangesloten, zonder 'passieve' aansluitingen uit het verleden. Zij bouwen dus via hun huidige job(s) pensioenrechten als werknemer én als zelfstandige op.

Aantal aangeslotenen bij een aanvullend pensioenplan

Volgens stelsel en aansluitingsstatus

Bron: db2p - Sigedis

Situatie op 1 januari 2020

Meer dan de helft van alle aangeslotenen heeft één pensioenplan

Mensen zijn steeds mobieler tijdens hun loopbaan en bouwen door de jaren vaak aanvullend pensioen op tijdens verschillende jobs (in meerdere pensioenplannen). Ongeveer 47% van alle aangeslotenen (ca. 1,8 miljoen) heeft meer dan één aanvullend pensioenplan. Bij de aangeslotenen met enkel aanvullend pensioen als werknemer heeft 57% slechts één pensioenplan. Bij de (zuivere) zelfstandigen is dat 53%. Aangeslotenen met zowel reserves als werknemer én als zelfstandige hebben per definitie meerdere aanvullende pensioenplannen.

Aantal pensioenplannen per aangeslotene volgens stelsel van de aangeslotene

Aangesloten als..	Aantal pensioenplannen				
	1	2	3	4	5 of meer
werknemer	1.887.468	795.652	358.397	157.995	136.176
zelfstandige	189.662	92.134	42.349	19.569	16.288
werknemer en zelfstandigen		72.353	61.454	39.581	49.429

Bron: db2p - Sigedis

Situatie op 1 januari 2020

Veel werknemers aangesloten bij een sectorplan, zelfstandigen vooral bij een VAPZ

Werknemers kunnen hun aanvullend pensioen opbouwen in verschillende soorten plannen.

- Iets meer dan 2 miljoen werknemers zijn aangesloten bij een sectorplan. In dat geval organiseert de bedrijfssector het aanvullend pensioen en geldt het plan voor alle werknemers in de sector. De gemiddelde verworven reserve voor dit soort plan bedraagt € 2.475.
- Ongeveer 1,9 miljoen werknemers is aangesloten bij een (of meerdere) collectieve ondernemingsplan(nen). Hier neemt de werkgever zelf het initiatief om een aanvullend pensioen in te voeren voor alle (of een deel van de) werknemers van de onderneming. Met € 27.178 heeft dit soort pensioenplan de hoogste gemiddelde verworven reserve binnen de pensioenplannen voor werknemers.
- Verder zijn er nog ongeveer 340.000 werknemers aangesloten bij één of meer 'andere werknemersregelingen'. Dit zijn vooral (97%) aansluitingen bij onthaalstructuren of oude beperkte regelingen. De gemiddelde aangeslotene binnen deze soort plannen heeft € 14.986 aan verworven reserves.
- Ten slotte hebben 310 personen op 1 januari 2020 een Vrij Aanvullend Pensioen voor Werknemers (VAPW). De gemiddelde verworven reserve bedraagt hier € 483.

Voor zelfstandigen waren er op 1 januari 2020 drie soorten plannen mogelijk.

- 500.490 zelfstandigen hebben zelf een Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ) en/of RIZIV overeenkomst afgesloten. De gemiddelde verworven reserve voor dit soort pensioenplan bedraagt € 17.285.

- Ongeveer 230.000 zelfstandigen zijn aangesloten bij een pensioenplan voor zelfstandige bedrijfsleiders (individueel of collectief). Hier voert de vennootschap een pensioenplan in voor één, meerdere of alle zelfstandige bedrijfsleiders van de vennootschap. Voor dit soort plannen bedraagt de gemiddelde verworven reserve € 84.260.
- Ten slotte hebben meer dan 5.000 zelfstandigen een vrij aanvullend pensioenplan voor zelfstandigen actief als natuurlijk persoon (VAPZNP) afgesloten. De gemiddelde verworven reserve voor dit soort plan bedraagt € 13.997.

Aantal aangeslotenen* per soort pensioenplan

Gemiddelde verworven reserve per aangeslotene per soort pensioenplan

Soort pensioenplan	Aantal aangeslotenen	Gemiddelde verworven reserve
Werknemer		
Sectorplan	2.111.090	€ 2.475
Collectief ondernemingsplan	1.939.432	€ 27.178
Individueel ondernemingsplan	7.394	€ 16.744
Andere (WN)	338.663	€ 14.986
VAPW overeenkomst	310	€ 483
Zelfstandige		
VAPZ en/of RIZIV overeenkomst	500.490	€ 17.285
Zelfstandige bedrijfsleider plan	232.593	€ 84.260
VAPZNP overeenkomst	5.027	€ 13.997

* Mensen kunnen tijdens hun loopbaan aanvullend pensioen opbouwen in verschillende soorten pensioenplannen. Eén aangeslotene kan dus in meer dan één categorie geteld worden. Over de categorieën heen zullen er dus dubbeltellingen voorkomen. Binnen één categori..

Bron: db2p – Sigedis

Situatie op 1 januari 2020

Verzekeraars en pensioenfondsen beheren pensioenreserves

De inrichter van het pensioenplan kan de pensioenreserves laten beheren door een verzekeraar (VZ) of een pensioenfonds (IBP). 3.142.416 mensen zijn aangesloten bij een pensioenplan beheerd door een verzekeraar. Pensioenfondsen beheren de pensioenreserves van 1.657.669 aangeslotenen.

Bij een verzekeraar kan het aanvullend pensioen beheerd worden via een verzekeringsproduct met gewaarborgd rendement (tak 21) of via een verzekeringsproduct zonder gewaarborgd rendement (tak 23). Met ongeveer 2,9 miljoen aangeslotenen is een tak 21 veruit het populairste product. De gemiddelde verworven reserve bedraagt hier € 23.085. Aangeslotenen bij een pensioenplan beheerd door een verzekeraar volgens een combinatie van een tak 21- en tak 23-levensverzekering hebben een gemiddelde reserve van € 34.408.

Ongeveer 1,6 miljoen mensen zijn aangesloten bij een pensioenplan beheerd door een pensioenfonds. Gemiddeld heeft een aangeslotene hier een verworven reserve van € 10.211.

Gemiddelde verworven reserves en aantal aangeslotenen* volgens beheer van de reserves

Tak 21	€ 23.085	2.906.683 aangeslotenen
Verzekeraar Tak 23	€ 13.466	32.630 aangeslotenen
Gemengd (VZ)	€ 34.408	203.103 aangeslotenen
Pensioen- fonds (IBP)	€ 10.211	1.657.669 aangeslotenen

* Mensen kunnen tijdens hun loopbaan aanvullend pensioen opbouwen in verschillende soorten pensioenplannen. Eén aangeslotene kan dus in meer dan één categorie geteld worden. Over de categorieën heen zullen er dus dubbeltellingen voorkomen. Binnen één categorie tellen we altijd unieke personen.

Bron: db2p - Sigedis

Situatie op 1 januari 2020